

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเป็นทนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการเข้าเป็นทนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นทนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นทนายความ ส่วนแรงจูงใจในการเข้าเป็นทนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงจำแนกเป็น ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ความพึงพอใจในค่าตอบแทน สัมพันธภาพในการทำงาน การเพิ่มทักษะความชำนาญและความก้าวหน้าในอาชีพ ปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์จากสภาพนายความ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ประชากรในการวิจัยได้แก่ ทนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 200 คนได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นทนายขอแรง และส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานของทนายขอแรง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของทนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ทนายขอแรงส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 73.89 อายุเฉลี่ยของทนายขอแรงคือ 40.86 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิตจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 และระยะเวลาในการเป็นทนายความเฉลี่ยคือ 12.89 ปี

ส่วนที่ 2 แรงจูงใจในการเข้าเป็นทนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า แรงจูงใจในการเป็นทนายขอแรงของทนายขอแรงของสำนักงาน

สภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแรงจูงใจด้านปัจจัยจูงใจในการเป็นนายขอแรงอยู่ในระดับมาก และแรงจูงใจด้านปัจจัยค่าจูงในการเป็นนายขอแรงอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของนายขอแรงมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรง พบว่า

1.1 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 อายุมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.4 ระยะเวลาการเป็นนายความมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของนายขอแรงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้

ปัญหาด้านการว่าความอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายการเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ลูกความไม่เข้าใจในข้อกฎหมาย ข้อจำกัดของกฎหมายไม่ให้อำนาจในการที่จะเข้าจัดการ จำเลยไม่ให้ความร่วมมือในคดี และนายความขอแรงมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการทำให้แต่ละคนได้รับคดีขอแรงเป็นจำนวนมาก

ปัญหาด้านการอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.73) เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ไม่มีห้องพักและอุปกรณ์สำนักงานไว้บริการเมื่อนายความที่มาศาล ไม่ได้ความสะดวกในการติดต่อกับลูกความ ไม่ได้ความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับศาลอาัยการและตำรวจในการปฏิบัติงาน การเบิกจ่ายค่าตอบแทนล่าช้า ความปลอดภัยในการทำงานมีน้อย และไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า นายขอแรงส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 40.86 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 ระยะเวลาในการเป็นนายความเฉลี่ย คือ 12.89 ปี อาจเนื่องมาจากการทำงานของนายความเป็นงานที่ต้องมีผู้ได้ประโยชน์และผู้เสียประโยชน์อาชีพนายความเป็นอาชีพที่ค่อนข้างเสี่ยงอันตรายอันเนื่องมาจากลักษณะงาน การฟ้องร้องระหว่างคู่คดีอาจสร้างความไม่พอใจให้อีกฝ่าย หรืองานในหน้าที่อาจจะทำให้ผู้อื่นเสียผลประโยชน์ (แนะแนวอาชีพ. 2550 : ออนไลน์) ผู้ที่ทำอาชีพนี้จึงต้องเป็นผู้ที่มีความคล่องตัว กล้าเสี่ยงกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ดังนั้นเพศชายจึงให้ความสนใจและประกอบอาชีพนายความมากกว่าผู้หญิง และผู้ที่จะเป็นนายความนั้น จะต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขานิติศาสตร์ทุกคน (เส้นทางสู่อาชีพนายความ. 2550 : ออนไลน์) อีกทั้งผู้ที่นายขอแรงจะต้องเป็นผู้ที่มีความสำนึกที่ดี มีความยุติธรรมซื่อสัตย์ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจรรยาบรรณ รู้จักเคารพในสิทธิของคนอื่น ๆ มีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน มีความสามารถและความถนัดในการใช้ภาษา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน มีความสนใจใฝ่รู้ กล้าแสดงความคิดเห็น มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีบุคลิกภาพดี มีความสำนึกทางสังคมและมีความรับผิดชอบในวิชาชีพของนักกฎหมายนายขอแรงจึงเป็นผู้ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานทางด้านกฎหมายเพื่อสังคม

2. ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแรงจูงใจในการเป็นนายขอแรงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามปัจจัยจูงใจ พบว่า อยู่ในระดับมาก และปัจจัยค้ำจุนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพันธ์ บรรจงภาค (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากเหตุผลในด้าน ต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านความพึงพอใจในค่าตอบแทนนายขอแรงจะได้รับค่าตอบแทนจากการว่าความแก่ลูกความที่ร้องขอหรือศาลจัดให้นายขอแรงดำเนินการว่าความให้โดยศาลจะเป็นผู้จ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่นายขอแรง ซึ่งค่าตอบแทนที่มีความแน่นอน และยุติธรรมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 พ.ศ. 2548

2.2 ด้านการเพิ่มทักษะความชำนาญ และความก้าวหน้าในอาชีพการเป็นนายขอแรงนั้นจะได้พัฒนาความรู้ความสามารถในการว่าความและเสริมสร้างประสบการณ์ในการเป็นนายเพิ่มขึ้น สามารถสร้างความมั่นคงยั่งยืนในการประกอบอาชีพ และมั่นใจว่าสามารถมีงานทำอยู่ตลอดเวลา ซึ่งนอกจากจะเป็นนายความแล้วยังสามารถเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของหน่วยงานเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายของหน่วยงาน เป็นพนักงานอัยการ และก้าวไปสู่การเป็นผู้พิพากษาได้ โดยการนำจำนวนคดีของการว่าความไปสอบเพื่อเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาหรืออัยการได้ต่อไปและนอกจากนี้อาชีพนายความเป็นอาชีพที่มีความชำนาญทางกฎหมายเป็นพิเศษ จึงเป็นอาชีพหนึ่งที่สามารถนำความรู้ไปปรับใช้กับอาชีพอื่นได้มากมาย เช่น นักการเมือง ทหารตำรวจ เจ้าหน้าที่เร่ร่อนหนี้สิน เจ้าหน้าที่การเงิน หรือครู อาจารย์ เป็นต้น นายความที่มีความสามารถ และมีความรู้ทางกฎหมายระหว่างประเทศอย่างดี อาจได้รับการว่าจ้างให้เป็นนายความว่าความในต่างประเทศ หรืออาจเป็นตัวแทนของรัฐบาลในการเจรจาทางด้านกฎหมาย หรือสิทธิประโยชน์ของประเทศ (แนะแนวอาชีพ. 2550 : ออนไลน์)

2.3 ด้านสัมพันธภาพในการทำงาน นายขอแรงได้รับการประสานงาน และได้รับความร่วมมือในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับคดีความอย่างดีจากสำนักงานสภานายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ศาล ตำรวจ จำเลย อีกทั้งได้ทำงานร่วมกับบุคคลหลากหลายอาชีพ ทำให้นายขอแรงได้สร้างสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สร้างความตื่นเต้น ประทับใจและท้าทายความสามารถ

2.4 ด้านการประชาสัมพันธ์ สำนักงานสภานายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ประชาสัมพันธ์ให้นายความได้ทราบถึงการเข้าเป็นนายขอแรง ตามแบบแสดงความประสงค์รับเป็นนายความขอแรงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 173 อีกทั้งได้รับการส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นนายขอแรง ทำให้นายขอแรงได้เกิดความเข้าใจและรับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเป็นนายขอแรงเป็นอย่างดี

3. อายุ ระยะเวลาการเป็นนายความ และระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรนนท์ บรรจงภาค (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และงานวิจัยของ (คารม ผลสุทธิ. 2549 : บทคัดย่อ) พบว่า อายุ และอายุราชการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน อาจเนื่องมาจาก ลักษณะงานของนายความขอแรงที่ต้องทำงานด้วยความเสียสละ มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจรรยาบรรณ มีความสนใจใฝ่รู้

กล้าแสดงความคิดเห็น มีลักษณะความเป็นผู้นำมีบุคลิกภาพดี มีความสำนึกทางสังคมและมีความรับผิดชอบในวิชาชีพของนักกฎหมาย

4. ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าเป็นนายขอแรงของศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และศาลแขวงพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของนายขอแรงภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ปัญหาด้านการว่าความ ปัญหาด้านการอำนวยความสะดวก โดยพบปัญหาเกี่ยวกับลูกความไม่เข้าใจในข้อกฎหมาย และไม่มีห้องพักและอุปกรณ์สำนักงานไว้บริการเมื่อนายความที่มาศาล นอกจากนี้ที่นายขอแรงได้ให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

- 4.1 ควรให้โอกาสนายความอาวุโสถามลูกความ ได้อย่างเต็มที่
- 4.2 ควรให้โอกาสนายความนำเสนอข้อเท็จจริงเข้าสู่สำนวนให้มาก
- 4.3 วันนัดสืบพยานจำเลยควรนัดห่างจากวันนัดสืบพยานโจทก์อย่างน้อยที่สุด 15 วัน เพื่อให้โอกาสจำเลยได้ต่อสู้คดีอย่างเต็มที่
- 4.4 คดีที่มองเห็นว่าจำเลยน่าจะหลบหนีควรเพิ่มหลักประกันให้สูงขึ้น มิใช่ไม่อนุญาตให้ประกันตัวเพราะจะทำให้จำเลยเสียเสรีภาพและขัดต่อรัฐธรรมนูญ
- 4.5 ดำเนินการเกี่ยวกับอัตราค่านำหมายของศาลตามควรให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง
- 4.6 เพิ่มมาตรฐานการเรียกค่าวิชาชีพให้สูงขึ้นเช่นเดียวกับต่างประเทศ
- 4.7 ควรมีมาตรการตรวจสอบ การดำเนินการของศาลชั้นต้นที่ขัดกับคำพิพากษาของศาลสูงและมีมาตรการลงโทษเพื่อให้ศาลพิพากษาคดีถูกต้องยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายไม่ควรผิดพลาด
- 4.8 ควรให้ความสนใจในการบริหารเวลาทำงาน ซึ่งตรงกันมากและปรับปรุงการนัดต่อเนื่อง ควรเว้นวันสืบพยานโจทก์-พยานจำเลยให้ห่างกัน 1 สัปดาห์
- 4.9 ศาลยุติธรรมควรประสานงานกับนายความด้านความคล่องตัวในการทำงาน
- 4.10 ศาลยุติธรรมควรมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ
- 4.11 นายความต้องการห้องทำงานที่มีบริเวณที่พอเพียงกับจำนวนนายความด้านบริเวณที่ทำงานในศาลคับแคบเกินไป
- 4.12 ปรับปรุงเรื่องงบประมาณ ควรมีมาตรฐานเดียวกันทุกศาล
- 4.13 ปรับปรุงเรื่องบริเวณที่จอดรถของนายความ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระดับแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงของสำนักงานสภาพนายความจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับมาก จึงควรให้ความสำคัญต่อการสร้างแรงจูงใจในการเข้าเป็นนายขอแรงทั้งด้านปัจจัยจูงใจและด้านปัจจัยก้ำจุนเพื่อให้ทนายขอแรงมีระดับแรงจูงใจที่สูงขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ควรแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่พบในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการสร้างความเข้าใจในข้อกำหนดแก่ลูกความ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและห้องพักและอุปกรณ์สำนักงานไว้บริการเมื่อทนายความที่มาศาล อีกทั้งปรับปรุงการนัดที่ต่อเนื่องและซ้ำซ้อน และปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

1.3 ควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องระบบทนายขอแรงโดยให้ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ แนวคิดต่าง ๆ รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ทักษะ ทักษะ ความพึงพอใจ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของทนายขอแรงในสำนักงานสภาพนายความในภาคอื่น ๆ เพื่อให้ทราบข้อมูลและนำข้อมูลมาพัฒนาการปฏิบัติงานของสภาพนายความ

2.2 ควรศึกษาบทบาท หน้าที่ และความต้องการทนายขอแรงในสภาพนายความในภาคต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาในรายละเอียดว่าแต่ละคดีใช้เวลาในการดำเนินคดีเท่าใด รวมทั้งค่าใช้จ่ายในแต่ละคดีประมาณเท่าไร เพื่อเป็นข้อมูลในการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายในแต่ละคดีของศาล ซึ่งหากจะมีการปรับปรุงในโอกาสต่อไป